

۷	پیش‌گفتار
۱۱	مقدمه
۱۱	معرفی طرح آموزش جامع قرآن
۲۵	درس ۱: مباحثی از علوم قرآن (۱)
۲۵	هدف از نزول قرآن
۲۸	درس ۲: مباحثی از علوم قرآن (۲)
۲۸	چگونگی نزول قرآن
۳۴	درس ۳: مباحثی از علوم قرآن (۳)
۳۴	مراحل چهارگانه تحول اسلامی و رابطه آن با قرآن
۳۸	درس ۴: مباحثی از علوم قرآن (۴)

- گردآوری، کتابت و قرائت قرآن ۳۸
- درس ۵: مباحثی از علوم قرآن (۵) ۴۷
- شیوه آموزشی پیامبر ﷺ ۴۷
- درس ۶: سوره علق (۱) ۵۷
- درس ۷: سوره علق (۲) ۶۳
- درس ۸: سوره علق (۳) ۶۶
- درس ۹: سوره علق (۴) ۶۹
- درس ۱۰: سوره قلم (۱) ۷۷
- درس ۱۱: سوره قلم (۲) ۸۲
- درس ۱۲: سوره قلم (۳) ۸۷
- درس ۱۳: سوره قلم (۴) ۹۳
- درس ۱۴: سوره قلم (۵) ۹۹
- درس ۱۵: سوره مزمل (۱) ۱۰۵
- درس ۱۶: سوره مزمل (۲) ۱۰۹
- درس ۱۷: سوره مزمل (۳) ۱۱۴
- درس ۱۸: سوره مزمل (۴) ۱۱۹
- درس ۱۹: سوره مدثر (۱) ۱۲۷
- درس ۲۰: سوره مدثر (۲) ۱۳۱
- درس ۲۱: سوره مدثر (۳) ۱۳۵
- درس ۲۲: سوره مدثر (۴) ۱۴۱

- درس ۲۳: سوره مدثر (۵) ۱۴۵
- درس ۲۴: سوره حمد (۱) ۱۵۱
- درس ۲۵: سوره حمد (۲) ۱۵۶
- درس ۲۶: سوره حمد (۳) ۱۵۹
- درس ۲۷: سوره مسد ۱۶۲
- درس ۲۸: سوره تکویر (۱) ۱۶۹
- درس ۲۹: سوره تکویر (۲) ۱۷۲
- درس ۳۰: سوره تکویر (۳) ۱۷۶
- درس ۳۱: سوره اعلیٰ (۱) ۱۸۱
- درس ۳۲: سوره اعلیٰ (۲) ۱۸۴
- درس ۳۳: سوره اعلیٰ (۳) ۱۸۸
- درس ۳۴: سوره لیل (۱) ۱۹۴
- درس ۳۵: سوره لیل (۲) ۱۹۹
- درس ۳۶: سوره لیل (۳) ۲۰۳
- درس ۳۷: سوره فجر (۱) ۲۱۱
- درس ۳۸: سوره فجر (۲) ۲۱۴
- درس ۳۹: سوره فجر (۳) ۲۱۹
- درس ۴۰: سوره فجر (۴) ۲۲۴
- درس ۴۱: سوره عصر ۲۲۸
- درس ۴۲: سوره عادیات ۲۳۳

درس ۴۳: سوره تکاثر ۲۳۸

درس ۴۴: سوره ماعون ۲۴۴

درس ۴۵: سوره توحید ۲۵۱

www.ketab.ir

پیش گفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«الرِّكَابُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ» (ابراهیم / ۱)

قرآن کتاب تحول است، تحول از جهالت به عقلانیت، از کور باطنی به بصیرت و روشن بینی، از شرک به توحید، از کفر به ایمان، از سرکشی به تقوا، از دنیاگرایی به معناطلبی، از ستمگری به عدالت خواهی و... این کتاب اگر به دست مریبان شایسته از زن و مرد قرار گیرد، قدرت شگرف ایجاد تحول در مردم را موجب می شود. مردم را علیه تیرگی های خود می شوراند و برای تغییر و تحول خود، راهبری می کند. دعوت کنندگان به خیر با این کتاب می توانند، اهل مردم را از تیرگی های بینش و گرایش و رفتار خارج کرده، با کانونی از نور بینش و باور و ذائقه های پاک و رفتار شایسته در راهی استوار که ستودگی و پیروزی را به دنبال دارد، قرار می دهد. حوزه های علمیه با کمک این کتاب بزرگ، توانا می شود تا معجزه ی تحول و تعالی مردم به مؤمنان شایسته عمل و تحصیل زندگی پاک و خوش رایحه دنیا و

عدالت‌گستری در اجتماع را پیگیری کند و کارستان انسان‌سازی را به منصه ظهور برساند.

قرآن به عنوان اصلی‌ترین منبع اسلام که راهبر و عیار دیگر منابع اسلامی یعنی سنت و عقل و اجماع است، باید کانون فعالیت حوزه‌ها باشد، تا تربیت قرآنی در ابعاد مختلف فردی، خانوادگی و اجتماعی رنگ و بوی خدایی پیدا کند: «صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَ نَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ» (بقره/ ۱۳۸).

حوزه علمیه از سال‌ها پیش تدریس قرآن را در ساحت‌های روخوانی، تجوید، دیگر مباحث علوم قرآن، آشنایی با مفاهیم، تفسیر ترتیبی و موضوعی پیگیری کرده است. سعی مشکور گذشتگان را ارج می‌نهیم و بر تسهیلی که برنامه‌ریزان حوزه‌ها فراهم کردند، تقدیر و سپاس داریم.

تلاش همه برنامه‌ریزان و مدیران با عیار اثربخشی سنجه می‌شود؛ ظاهراً تا رسیدن به انس پایدار طلاب بار قرآن و به تعبیر پروردگار، توان طلاب در محور قراردادن قرآن برای استقامت شخصیت خود و دیگران «إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ، لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ»، (تکویر/ ۲۷-۲۸) فاصله وجود دارد. متن حاضر تجربه‌ای نوین به منظور تحقق این هدف بزرگ است. در متن پیش رو، ترکیب آموزه‌های قرآنی محتوایی قرآن، تمرکز بر نگاه تربیتی به مباحث قرآنی، پیگیری تحول مردم همگام با نزول سوره‌های قرآن، و بالابردن توان تربیت اعتقادی، اخلاقی، رفتاری قرآن بنیان دانش‌آموختگان مباحث قرآنی حوزه مورد توجه بوده است.

امیدوارم تلاش صورت گرفته، مورد توجه طبع دانشور و تعالی طلب استادان درس‌های قرآن و تفسیر و طلاب عزیز قرار گیرد و آثار مورد انتظار از اجرای این روش مؤیدی بر درستی آن باشد. این متن فعلاً به شکل جزوه تقدیم می‌شود تا در بوته آزمایش استادان و طلاب و مدیران قرار گیرد و پس از تدریس و ارزیابی‌های لازم، مراحل تکامل یافته آن در قالب کتاب عرضه شود. در اینجا لازم می‌دانم مراتب تشکر خود را از همه عزیزانی که در برنامه‌ریزی و تهیه محتوا و ساختار متن تلاش

کردند، به خصوص حجج اسلام، سید احمد مشرف، محمد صافی، حامد معرفت، اعلام و از پروردگار نازل‌کننده قرآن، اجر و پاداش این عمل نیک را برای ایشان طلب کنم.

عبدالکریم بهجت پور

مدیر گروه قرآن حوزه علمیه خواهران

۹۸/۶/۲۸